

Sygn. akt II KK 117/16

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **K. S.**

skazanego z art. 244 k.k.

w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 17 maja 2016 r.,

kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego

od postanowienia Sądu Rejonowego w P.

z dnia 29 czerwca 2012 r., sygn. II Ko [...],

uchyla zaskarżone postanowienie i umarza postępowanie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 29 czerwca 2012 r., sygn. II Ko [...], zarządzono wykonanie kary łącznej 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 16 maja 2011 r., sygn. akt II K [...], za czyny z art. 244 k.k. Decyzję uzasadniono rażącym naruszeniem przez skazanego porządku prawnego w okresie próby, bowiem popełnił on w tym czasie przestępstwo z art. 244 k.k., za co w dniu 26 kwietnia 2012 r. został prawomocnie skazany przez Sąd Rejonowy w P., sygn. akt II K [...], na karę pozbawienia wolności. Postanowienie stało się prawomocne 2 sierpnia 2012 r.

Od tego postanowienia Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł kasację na korzyść skazanego zarzucając rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, tj. art. 22 § 1 k.k.w. (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania), poprzez brak powiadomienia skazanego o terminie posiedzenia w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności, co w konsekwencji stanowiło naruszenie jego prawa do obrony w postępowaniu wykonawczym. W konkluzji Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w P. i umorzenie postępowania wykonawczego w przedmiocie zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie.

Z akt sprawy wynika jednoznacznie, że skazany nie został zawiadomiony o terminie posiedzenia, na którym zapadło zaskarżone postanowienie o zarządzeniu wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności. Tymczasem, jak trafnie wskazał Rzecznik Praw Obywatelskich, stosownie do art. 22 § 1 k.k.w. niezbędne było zawiadomienie skazanego o terminie i celu posiedzenia, co jest warunkiem realizacji w stadium wykonawczym postępowania podstawowych zasad procesu karnego, to jest zasady bezpośredniości, zasady kontradyktoryjności oraz zasad usłności i prawa do obrony. Niezawiadomienie skazanego o terminie posiedzenia pozbawia go prawa do osobistej obrony, a także prawa do ewentualnego ustanowienia obrońcy w celu realizowania jego prawa do obrony (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25.10.2007 r., III KK 272/07, i z dnia 18.06.2009 r., IV KK 165/09).

Przeprowadzenie posiedzenia i rozstrzygnięcie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary mimo braku prawidłowego zawiadomienia o tym skazanego jest w ocenie Sądu Najwyższego rażącym naruszeniem prawa procesowego w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k. Co więcej, uchybienie to nie mogło pozostać bez wpływu na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, mimo że w sprawie zaistniała obligatoryjna podstawa zarządzenia wykonania kary. Prawo skazanego do obrony musi być traktowane jako realna gwarancja umożliwiająca mu udział w postępowaniu i obronę, gwarancja, która przysługuje – co oczywiste – niezależnie

od tego, czy w ocenie organu procesowego udział taki może finalnie doprowadzić do rozstrzygnięcia korzystnego dla skazanego. Z tego powodu zarzut Rzecznika Praw Obywatelskich ocenić należy jako zasadny i prowadzący do uchylecia zaskarżonego postanowienia.

Jednocześnie konieczne stało się umorzenie postępowania w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności. Wobec faktu, że okres próby, na jaki zawieszono wykonanie kary, upłynął 24 maja 2013 r., obecnie, stosownie do treści art. 76 § 1 k.k., niedopuszczalne jest już zarządzenie jej wykonania.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.